

Schoolondersteuningsprofiel

Naam school	GBS De Morgenster Hardenberg
Ingevuld schooljaar:	2023- 2024

Inleiding

Schoolondersteuningsprofiel.

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van GBS de Morgenster te Hardenberg. Zoals in het referentiekader voor de zorgplicht Passend Onderwijs staat, is de school verplicht een SOP op te stellen dat deel uitmaakt van een dekkend regionaal onderwijsaanbod. Het referentiekader bevat een aantal uitspraken en uitgangspunten die kaderstellend zijn voor de besturen.

In dit SOP beschrijven we welke ondersteuning wij als school kunnen bieden aan uw kind. Hiervoor zijn veel gegevens opgenomen die direct en indirect betrekking hebben op de mogelijkheden van onze school. Het gaat bijvoorbeeld om gegevens over de aanwezige deskundigheid in het team, de ruimte die er is om aandacht en tijd te schenken aan de leerlingen, de methodieken en voorzieningen waarover het team beschikt, de kwaliteit van de organisatie, enzovoort. Al deze gegevens worden gebruikt om de ondersteuning die de school kan bieden te beschrijven op twee niveaus: basisondersteuning en extra ondersteuning.

Basisondersteuning

De basisondersteuning beschrijft het niveau dat van alle scholen uit ons samenwerkingsverband Vaart, Veld en Vecht verwacht wordt. De afspraken over de invulling van de basisondersteuning worden op het niveau van het samenwerkingsverband gemaakt en gelden voor alle scholen in deze regio. De basisondersteuning heeft betrekking op onderwijsinhoudelijke aanpakken en op de kwaliteit van de ondersteuningsprocessen in de school.

Extra ondersteuning

De extra ondersteuning beschrijft de specifieke mogelijkheden van individuele scholen, die verder gaan dan de afspraken die gemaakt zijn over de basisondersteuning.

Hardenberg, juli 2023
Het team van de Morgenster
Judith Pals, directeur. Interim IB José van Putten.

Naam: GBS de Morgenster
Adres: Fonteinkruid 4
7772 ML Hardenberg
tel: 0523-262728
e-mail: morgenster@hannahscholen.nl
website: www.gbsmorgenster.nl

Typering van de school

Visie en identiteit

De afgelopen jaren heeft het team van de Morgenster uitvoerig nagedacht over 'Wat is goed onderwijs'. Deze zoektocht is nog in volle gang, maar waar we in ieder geval voor staan en hoe we willen werken is verwoord in de volgende visie:

*Samen geloven, samen werken, samen genieten: op de Morgenster werken we als team, leerlingen en ouders **samen** in liefde voor God, onze naaste, onze omgeving en onszelf.*

*We zien en waarderen elkaars **gaven en talenten**. We willen dat ieder zich **betrokken, gezien, gekend en geliefd** voelt en een waardevolle tijd beleeft op de Morgenster waar met **plezier en enthousiasme** aan terugdacht wordt.*

*We geven onderwijs in een **betekenisvolle** omgeving. De leerlingen zijn **eigenaar** van hun leerproces, hierdoor ontwikkelen ze hun **zelfvertrouwen en zelfredzaamheid**.*

Op de Morgenster willen we kinderen helpen zich te ontwikkelen tot bewust betrokken burgers, die in hun leven Jezus willen volgen.

Typering van de school

Voor typering van de school, zie de schoolgids op de site: www.gbsdemorgenster.nl Het ideaal van De Morgenster is dat aan zoveel mogelijk leerlingen passend onderwijs wordt geboden. Bij de beoordeling of de school in staat is werkelijk dat passende onderwijs te realiseren, wordt gekeken naar het kind, de omstandigheden (de context), de samenstelling van de groep en de ernst van de problematiek. We geloven dat ons huidig onderwijssysteem, thematiserend unit-onderwijs, hierbij kan helpen.

De school heeft voor unitonderwijs gekozen omdat het onderwijs afgestemd wordt op de ontwikkeling van de leerling en niet op leerjaren. Bij deze ontwikkeling denken we zowel aan cognitieve als aan sociale en emotionele vaardigheden. Die ontwikkeling verloopt bij iedere leerling anders. We vinden het belangrijk dat ons onderwijs betekenisvol is en op maat. We dagen de leerlingen uit tot de zone van de naaste ontwikkeling. Daarbij sluiten we waar mogelijk aan bij de interesse. We willen dat steeds meer op een thematiserende manier (leren vanuit een thema) vormgeven.

Onderwijs op maat houdt enerzijds in dat we vanuit onze christelijke identiteit kiezen om uit te gaan van de groep, omdat we geloven dat we als christen altijd in relatie staan tot de ander. Anderzijds houdt het in dat iedere leerling individueel de door God gegeven talenten kan ontplooien. Ons onderwijs biedt zowel de mogelijkheid tot verdieping en verrijking als tot intensivering van het aanbod. Door uit te gaan van deze visie hopen we dat leerlingen steeds meer intrinsiek gemotiveerd raken.

Werken in units vraagt samenwerking binnen de unit en tussen de units afzonderlijk. Om het onderwijs af te stemmen op leeftijd en ontwikkelingsniveau wordt de vaardighedenlijst uit Blink gehanteerd. De vaardigheden staan beschreven op kaarten en tonen wat de leerlingen in elke unit aanleren en waarover ze dienen te beschikken. Voor de leerlijnen volgen we *Leerlijnen in het basisonderwijs van Nieuw Leren*.

- In unit A is het onderwijs afgestemd op 4-7-jarigen. De lesstof wordt thematiserend (vanuit een thema leren) aangeboden met gebruik van vaardigheidsdoelen en leerlijnen. De kinderen gaan van spelend leren naar lerend spelen.
- In unit B is het onderwijs afgestemd op 7-9-jarigen. De lesstof wordt thematiserend aangeboden, waarbij de leerlijnen leidend zijn. De thema's worden vormgegeven vanuit de disciplines van cultuureducatie
- In unit C is het onderwijs afgestemd op 9-12-jarigen. De lesstof wordt thematiserend aangeboden, waarbij de leerlijnen leidend zijn. De leerling kan abstract denken en oplossingen in gedachten testen, dit is terug te zien in het onderwijsaanbod.

In units dienen leerlingen executieve en coöperatieve vaardigheden te ontwikkelen. Bovendien is een onderzoekende en lerende houding nodig en 21-eeuwse vaardigheden als kritisch en creatief kunnen denken. Dit vraagt van leerkrachten dat ze de leerlingen een bepaalde mate van zelfstandigheid leren ontwikkelen, die ze nodig hebben om tot bewust betrokken burgers te kunnen opgroeien. Leerlingen ervaren autonomie als ze ontdekken dat ze zelf invloed hebben op het leerproces en dat ze met en van elkaar kunnen leren. Noodzakelijk hiervoor is kennis van eigen kwaliteiten en ontwikkelpunten; leren omgaan en rekening houden met de ander. Hierbij vinden we veiligheid, afstemming, goed klassenmanagement en deskundigheid elementair om goed realistisch inclusief onderwijs vorm te kunnen geven.

Kengetallen

Leerlingaantal 01-02-2023	86
Schoolweging ¹	29,8

In de tabellen hieronder is respectievelijk in schema gezet:

- Het deelnamepercentage SBO, SO van de Morgenster de afgelopen jaren.
- Hoeveel leerlingen een Ontwikkelperspectief (OP) hebben. Leerlingen die op een lager niveau uitstromen krijgen een OP(P) om hun ontwikkeling te borgen. Ze werken dan aan hun eigen doelen op een aangepast niveau.
- De uitstroomcijfers van de afgelopen jaren.

	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
Verwijzingen SBO	-	-	-	-	-
Verwijzingen SO	-	-	-	-	-

Aantal kinderen met een ontwikkelingsperspectief	Gr 1	Gr 2	Gr 3	Gr 4	Gr 5	Gr 6	Gr 7	Gr 8
	-	-	-	-	-	-	-	-

<i>Uitstroom naar VO</i>	<i>18/19</i>	<i>19/20</i>	<i>20/21</i>	<i>21/22</i>	<i>22/23</i>
VSO	1			1	
PRO					
VMBO BB	-				
VMBO K	1	1	1		1
VMBO K/T		1			
VMBO T	4	2	5	7	3
VMBO T/ Havo					
HAVO	2	3	2	2	1
Havo/ VWO					
VWO		2	4		2

Op basis van deze gegevens hebben we een schoolambitie vastgesteld voor de uitstroom van de komende jaren:

		<i>Werkelijke uitstroom</i>			
<i>Schoolambitie uitstroom:</i>		<i>19/20</i>	<i>20/21</i>	<i>21/22</i>	<i>22/23</i>
Pro/basis	5%	0%	0%	0%	0%
Kader/TL/Havo	60%	77,8%	66,7%	77,8%	71,4%
VWO/VWO plus	35%	22,2%	33,3%	22,2%	28,6%

Inspectieoordeel kwaliteit en ondersteuning					
Datum laatste inspectierapport: 30 mei 2017					
Gebied	Kwaliteitsaspect	1	2	3	4

¹ De schoolweging wordt berekend aan de hand van 5 factoren: opleidingsniveau van zowel vader als moeder, herkomst van ouders, of ouders in de schuldsanering zitten, verblijfsduur van moeder in Nederland en het gemiddelde opleidingsniveau van alle moeders van leerlingen op school.

1.1, 1.4, 1.5	Opbrengsten			X	
2.1, 2.2, 2.4, 2.5	Leerstofaanbod			X	
4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7	Schoolklimaat			X	
5.1, 5.2, 5.3	Didactisch handelen			X	
6.1, 6.2, 6.3, 6.4	Afstemming			X	
7.1, 7.2	Begeleiding			X	
8.1, 8.2, 8.3, 8.4	Zorg			X	
9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5, 9.6	Kwaliteitszorg			X	

WMK Kwaliteitskaart basisondersteuning

Voorafgaand aan het opstellen voor het schoolondersteuningsprofiel van de school heeft ieder teamlid een vragenlijst ingevuld, specifiek gericht op de basisondersteuning. Hieronder staan de scores die per hoofdpunt gegeven zijn. De volledige lijst is op school aanwezig. We nemen de aandachtspunten vanuit het onderzoek zicht op zorg van de onderzoeksgroep van Hannah mee in dit SOP.

<i>Ijkpunten</i>	<i>Score²</i>
1: De school voert een helder beleid op het terrein van leerlingenzorg	3,03
2: Leerlingen ontwikkelen zich in een veilige omgeving	3,29
3: Het personeel werkt met effectieve methoden en aanpakken	2,85
4: De school heeft continu zich op de ontwikkeling van leerlingen	3,61
5: Het personeel werkt opbrengst- en handelingsgericht aan het bieden van aanvullende ondersteuning	3,08
6: Voor alle leerlingen die het betreft is een ambitieus ontwikkelingsperspectief vastgesteld	2,98
7: De personeelsleden werken continu aan handelingsbekwaamheid en competenties	3,04
8: Ouders (en leerlingen) zijn nauw betrokken bij de school en de ondersteuning	3,13
9: De school draagt de leerlingen zorgvuldig over	3,14
10: De school een effectieve interne ondersteuningsstructuur	3,28
11: De school heeft een effectief ondersteuningsteam (voorheen zorgteam)	3,20
12: De school bepaalt jaarlijks de effectiviteit van de leerlingondersteuning en past het beleid zondig aan	3,36

Typering van de school

Visie en identiteit

Het eerste aspect van de basisondersteuning is gericht op de ondersteuningsmogelijkheden die we als school bieden, al dan niet in samenwerking met partners. Interventies die bij de basisondersteuning horen zijn:

- Vroegtijdige signalering van vertraagde cognitieve, fysieke of sociaal en emotionele ontwikkeling;
- De zorg voor een veilig schoolklimaat;
- Aanbod voor leerlingen met dyslexie of ERWD;

² Score 1-4, waarbij 1/2 staan voor onvoldoende/matig en 3/4 voor voldoende/goed.

- Een afgestemd aanbod voor leerlingen met meer of minder dan gemiddelde intelligentie;
- Toegankelijk schoolgebouw met aangepaste werk- en instructieruimtes en hulpmiddelen;
- Aanpak gericht op sociale veiligheid en voorkomen van gedragsproblemen en
- Een protocol voor medische handelingen.

Als GBS De Morgenster voldoen we aan de bovenstaande aanwezige interventies die door de overheid zijn vastgesteld.

Planmatig werken

Op de school wordt vanuit Leerlijnen gewerkt. Het aanbod is afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen, zowel op die van de groep als op individueel niveau.

Op basis daarvan organiseren we een passend onderwijsaanbod en evalueren we regelmatig. Er vinden drie keer per jaar ondersteuningsgesprekken plaats tussen de leerkracht en de IB. Daarnaast hebben we als school, wanneer het nodig is, de mogelijkheid om aanvullende expertise van Klasse in te schakelen.

Als school gebruiken we de volgende standaarden voor het beschrijven van het handelingsgericht werken bij ons op school:

- Leerkrachten verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen.
- Leerkrachten bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, de leerkracht, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.
- Leerkrachten reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.
- Leerkrachten zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.
- Alle teamleden zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen, de leerkrachten, de ouders en het schoolteam.
- Leerkrachten werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen.
- Leerkrachten werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.
- Leerkrachten benoemen uitdagende maar reële SMARTI-doelen voor de lange (einde schooljaar) en voor de korte (tussendoelen) termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's
- Leerkrachten werken met leerlijnen waarin ze de doelen en de aanpak voor de groep, subgroepen en individuele leerlingen beschrijven.
- Leerkrachten bespreken minstens drie keer per jaar hun vragen over het uitvoeren en realiseren van hun leerlijnen en doelen met de intern begeleider.
- De onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor eenieder duidelijk. Er zijn binnen de unit-teams heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.
- Alle teamleden zijn open naar collega's, leerlingen en ouders over het werk dat gedaan wordt of is. Motieven en opvattingen worden daarbij inzichtelijk gemaakt

Extra ondersteuning

Inleiding

In dit hoofdstuk van het schoolondersteuningsprofiel wordt omschreven welke extra (specifieke) mogelijkheden onze school heeft. Wij hanteren de volgende indeling op leerlingkenmerken waarbinnen de ondersteuningsmogelijkheden van de school handelingsgericht worden geformuleerd:

- Leer- en ontwikkelingsondersteuning
- Fysiek medische ondersteuning
- Sociaal-emotioneel en gedragsondersteuning
- Ondersteuning in de thuissituatie

<i>Expertise op het gebied van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften</i>		
Dyslexie	X	De school werkt volgens het dyslexieprotocol. Er is ervaring met leerlingen met dyslexie. Leerkrachten beschikken over voldoende expertise. Voor leerlingen waarbij geen ernstige enkelvoudige dyslexie is vastgesteld, is de aanpak op school vergelijkbaar met leerlingen die wel de diagnose dyslexie hebben. Voor leerlingen met ernstige dyslexie doen ouders en school een melding bij de Poortwachter Dyslexie van de gemeente Hardenberg. De behandeling wordt vervolgens gedaan door Berkel-B.
ERW/Dyscalculie		De school heeft nog geen ervaring met leerlingen waarbij dyscalculie is vastgesteld. De school heeft ervaring met leerlingen die intensieve begeleiding nodig hebben bij beginnende gecijferdheid. De school heeft de mogelijkheid om bij het experticeentrum een extern onderzoek en advies aan te vragen.
Taalontwikkelingsstoornis		Rond problemen met taal- spraak kunnen we een ambulante begeleider van Kentalis om advies vragen. Leerlingen waarbij een taalontwikkelingsstoornis (TOS) is vastgesteld, krijgen AB vanuit Kentalis.
ZML-leerlingen	X	De school heeft enkele jaren geleden een leerling begeleid die zeer moeilijk kon leren. Voor het onderwijs aan deze leerlingen is contact mogelijk met De Boslustschool te Ommen.
Anderstaligen		De school heeft geen ervaring en specifieke kennis met en over 'anderstalige' kinderen.
Meer- en Hoogbegaafdheid	X	De school volgt rond meer- en hoogbegaafdheid een protocol tot signalering. Kinderen die meer aan kunnen krijgen verdieping en verbreding in hun eigen unit. Een enkele keer wordt er doorgestroomd naar een hogere groep. De school heeft ervaring met leerlingen waarbij daadwerkelijk

		hoogbegaafdheid is vastgesteld. Vanuit het SWV Veld, Vaart en Vecht is er een ambulante begeleider waarop we een beroep kunnen doen. Eventueel kunnen we leerlingen doorverwijzen naar Manifesto, de hoogbegaafdenklas van Veld, Vaart en Vecht.
De aard en ernst van de problematiek kan per kind verschillen. We zullen per kind moeten inschatten en beoordelen wat onze mogelijkheden zijn. Dit doen we graag in goed overleg met de ouders.		

<i>Expertise op het gebied van fysiek medische ondersteuning</i>		
Motorische beperkingen		Binnen de school is ervaring met het werken met leerlingen met 'kleine' motorische beperkingen.
Auditieve beperkingen		De school heeft nog geen ervaring met leerlingen met auditieve beperking (gedeeltelijk of geheel doof). Hier is, mocht dat nodig zijn, wel ambulante begeleiding voor aan te vragen.
Visuele beperkingen		De school heeft nog geen ervaring en specifieke kennis op het gebied van leerlingen met visuele beperkingen.
Zieke kinderen		Binnen de school is geen ervaring met het werken met leerlingen die langdurige ziek zijn.
De aard en ernst van de problematiek kan per kind verschillen. We zullen per kind moeten inschatten en beoordelen wat onze mogelijkheden zijn. Dit doen we graag in goed overleg met de ouders.		

<i>Expertise op het gebied van Sociaal-emotioneel en gedragsondersteuning</i>		
Gedragsbeperkingen	X	De school heeft ervaring in het omgaan met kinderen met gedragsbeperkingen. Leerkrachten hebben kennis van Brainblocks. Externaliserend gedrag vraagt om veel overleg tussen school en ouders. Daarvoor hebben we expertise van elkaar en externen nodig. Hier is de kans op handelingsverlegenheid het grootst.
Jonge risicokind	X	De school heeft enige ervaring en kennis op het gebied van het jonge risicokind. Een leerkracht heeft de opleiding Jonge Kind Specialist gevolgd. De school participeert in de opzet van een goede Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) met de gemeente. Door Unit- onderwijs krijgen kinderen eerder het aanbod dat past bij hun specifieke onderwijsbehoeften.
Schoolverpleegkundige Schoolmaatschappelijk werk	X	De school heeft regelmatig contact met de schoolverpleegkundige en de schoolmaatschappelijk werker.
De aard en ernst van de problematiek kan per kind verschillen. We zullen per kind moeten inschatten en beoordelen wat onze mogelijkheden zijn. Dit doen we graag in goed overleg met de ouders.		

Aanwezige structurele voorzieningen voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften³

- Chromebook, Snappet, concrete materialen rekenen, spelling, hulpkaarten.

Stimulerende en belemmerende factoren voor de begeleiding van kinderen met extra ondersteuningsbehoeften

	Stimulerende factoren	Belemmerende factoren
Gebouw	De school beschikt over genoeg ruimte en het gebouw is in goede staat. Het gebouw is grotendeels rolstoeltoegankelijk.	
Schoolomgeving	De school staat midden in een woonwijk in een rustige omgeving. Het vergroende schoolplein biedt genoeg uitdaging.	
Leerlingpopulatie	De leerlingen komen veelal uit gezinnen met een gemiddeld opleidingsniveau.	
Teamfactoren	Er heerst een coöperatieve werksfeer en de bereidheid om te leren en te ontwikkelen is groot. Er zijn dagelijks meerdere leerkrachten en onderwijsassistenten per unit beschikbaar. Het unitonderwijs en de al bestaande samenwerking tussen leerkrachten biedt het team kansen om van elkaar te leren en elkaar feedback te geven. Reflectie op eigen handelen kan versterkt worden door intervisie als vast onderdeel op het vergaderrooster te zetten.	Het werken in units vraagt veel overleg en samenwerkingsvaardigheden.
Leerkrachtfactoren	De leerkrachten zijn bereid en gewend om te blijven ontwikkelen. Deskundigheid en vaardigheden van (een aantal) leerkrachten: KIJK, Kanjertraining, ervaring met lesgeven in units.	

³ Deze voorzieningen worden na overleg ingezet en kunnen per kind verschillen.

	Er zijn meerdere leerkrachten en onderwijsassistenten per dag beschikbaar voor een unit.	
Ouders	Ouders zijn betrokken bij de school. We hebben een meedenkende MR en een actieve ouderwerkgroep.	
Sociale en emotionele factoren	De jaargroepen zijn klein, waardoor de leerkracht veel zicht op de ontwikkeling en de onderwijsbehoeften van de leerlingen heeft. Het onderwijs is gericht zelfstandig werken en verantwoordelijkheid nemen. De Kanjertraining is de basis voor sociale en emotionele ontwikkeling. Ook de leerlingenraad denkt mee over een veilig schoolklimaat.	In de Unit zitten kinderen van verschillende leeftijden bij elkaar, dat vraagt inlevingsvermogen van ze.

Schoolontwikkelambitie

Wij willen als school zo veel mogelijk inspelen op passend onderwijs voor alle kinderen. *Onze ambitie luidt: "Vanuit kennis en professionaliteit streven naar en in stand houden van een ondersteuningsstructuur, waarbij elke leerling de ondersteuning krijgt die hij nodig heeft om zo thuis nabij mogelijk een ononderbroken ontwikkelingsproces te kunnen doorlopen".*

Passend onderwijs wordt vormgegeven binnen Handelingsgericht werken (HGW), Opbrengstgericht werken (OGW) en het team als professionele leergemeenschap (PLG). De leerkracht is de klassenmanager en leerling is de doelgroep die maatwerk vraagt. Als school willen we naar een cyclisch proces om veranderingen te bewerkstelligen, de PDCA-cyclus. Van belang is o.a. de gemeenschappelijke visie van het team, gedeeld leiderschap, reflectieve dialoog, competenties, leren staat voorop. We willen denken vanuit kansen en mogelijkheden. Samenspel tussen PLG, OGW en HGW vergroot de kansen van het kind. Het is het kind vormen en het onderwijs kneden. We spreken niet meer van 'zorg', maar van ondersteuningsbehoeften. Binnen passend onderwijs zijn er grenzen. Soms is de ondersteuningsbehoefte te groot voor regulier onderwijs. We werken vanuit een professionele leergemeenschap en werken aan het goede voor kinderen. Onze opdracht is kinderen toe te rusten met vaardigheden om hun plek in de maatschappij in te kunnen nemen. De onderwijskundige basis moet op orde zijn (didactisch handelen, klassenmanagement, pedagogisch klimaat) Vanuit liefde voor het kind en het vak willen we ons beroep uitoefenen, in samenwerking met ouders.

De competenties van de leerkrachten zijn bepalend voor het onderwijs en de ondersteuning die we kunnen bieden. Niet elke leraar of elke school hoeft dezelfde expertise op elk niveau te bezitten. We maken gebruik van elkaars expertise, kennis en vaardigheden bij de ondersteuning van leerlingen. We werken op de Morgenster in units, waarbij meerdere leerkrachten en onderwijsassistenten tegelijk beschikbaar zijn. De leerlingen krijgen steeds meer zicht op hun ontwikkeling en weten steeds beter welke doelen ze dienen te behalen. Dit vraagt didactische en pedagogische expertise en een goed klassenmanagement van de leerkrachten. Het team is blijvend bezig met verbetering en schoolontwikkeling.